

Науково-практична конференція
з міжнародною участю

ВІДКРИВАЄМО НОВЕ СТОРІЧЧЯ:

здобутки та перспективи,

присвячена 100-річчю Національного
фармацевтичного університету

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**«ВІДКРИВАЄМО НОВЕ СТОРІЧЧЯ:
ЗДОБУТКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ»**

**Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю,
присвяченої 100-річчю Національного фармацевтичного університету**

**10 вересня 2021 р.
м. Харків**

**Харків
НФаУ
2021**

Редакційна колегія:

Головний редактор: проф. А. А. Котвіцька

Заступник редактора: проф. В. П. Черних

Відповідальні секретарі: проф. І. М. Владимірова, проф. Н. М. Кононенко

Члени редакційної ради: Є. А. Борко, І. В. Зупанець, І. О. Сурікова, Н. М.

Смелова

Реєстраційне посвідчення УкрІНТЕІ № 54 від 31.01.2019 р.

Відкриваємо нове сторіччя: здобутки та перспективи: матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю, присвяченої 100-річчю Національного фармацевтичного університету, м. Харків, 10 вересня 2021 р. / редкол. : А. А. Котвіцька та ін. – Харків : НФаУ, 2021. – 770 с.

Збірник містить матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю, присвяченої 100-річчю Національного фармацевтичного університету «Відкриваємо нове сторіччя: здобутки та перспективи», в яких представлено сучасний стан та актуальні питання розвитку наукових напрямів фармацевтичного сектора галузі охорони здоров'я: конструювання, синтез і модифікація біологічно активних сполук та створення на їх основі лікарських субстанцій; сучасні аспекти розробки та промислового виробництва лікарських, косметичних засобів і добавок дієтичних, госпітальна фармація; біофармацевтичні аспекти створення екстемпоральних лікарських засобів, удосконалення складу і технології алопатичних і гомеопатичних лікарських засобів; сучасний стан та перспективи використання лікарських рослин і розробки фітотерапевтичних засобів; фармацевтичний аналіз, стандартизація та організація виробництва лікарських засобів; фармацевтична та медична біотехнологія, нанотехнології у фармації; організація та економіка у фармації, менеджмент та маркетинг у фармації, фармакоекономіка на етапах створення, реалізації та застосування лікарських засобів; механізми патологічних процесів та їх фармакологічна корекція; клінічна фармація: від експериментальної розробки лікарських засобів до стандартизації фармацевтичної допомоги; соціальна фармація; фармацевтична освіта в Україні.

Для широкого кола наукових та практичних працівників фармації та медицини.

Редакційна колегія не завжди поділяє погляди авторів статей.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, власних імен та інших відомостей. Матеріали подаються мовою оригіналу.

4. Бюджетний принцип. Полягає у цільовому виділенні коштів на реалізацію проєкту (з відповідним плануванням і подальшим контролем за використанням у межах виконання конкретних робіт, інтервалів часу, відділів або конкретних виконавців)

5. Принцип комплексності. З одного боку, цей принцип можна розглядати як міжфункціональне (міжпрофесійне) управління проєктом різними фахівцями, які працюють як єдина команда. З іншого боку, це оцінка впливу будь-яких зовнішніх або внутрішніх чинників на зміну проєктних параметрів., аналіз взаємопов'язаності результатів окремих проєктних робіт.

6. Принцип збалансованості. Визначає розуміння з боку керівництва фірми, менеджера проєкту та усіх учасників проєктної команди інтегрованості усіх сфер проєкту, ресурсів, взаємопов'язаності усіх показників виконання проєктних завдань та необхідності прийняття відповідних управлінських рішень (коригувальних дій, перерозподілу ресурсів) з урахуванням кінцевого результату (тобто досягнення мети проєкту).

7. Принцип оптимальності. Цей принцип пов'язаний з попереднім, оскільки обґрунтування та вибір оптимального рішення розглядається з точки зору досягнення кінцевого результату усього проєкту (з урахуванням пріоритетності поставлених завдань і ключових кількісних результатів).

Висновки. Визначені принципи проєктного управління дозволяють ідентифікувати проєктний підхід до управління важливими завданнями розвитку фірми з урахуванням визначення відповідних організаційних заходів щодо формування ресурсного забезпечення та планування часу виконання як окремих етапів (робіт за проєктом), так і проєкту в цілому.

УДОСКОНАЛЕННЯ БЕЗГОТІВКОВИХ РОЗРАХУНКІВ У АПТЕЧНИХ ЗАКЛАДАХ

Дондик Н.Я., Литвиненко О.В.

Запорізький державний медичний університет, Запоріжжя, Україна

olga_ov66@ukr.net

Вступ. За ринкових умов кожний аптечний заклад здійснює безготівкові розрахунки з іншими суб'єктами господарювання через банки. Відкриті рахунки в банках є необхідною складовою діяльності аптечних закладів.

Мета дослідження. Економічна сутність, видів безготівкових розрахунків, переваг та недоліків видів їх в аптечних закладах; визначення процесу безготівкових грошових коштів, проблем та визначення шляхів його вдосконалення, за рахунок аналізу проблем та переваг обліку безготівкових розрахунків.

Матеріали та методи. Кабінетні дослідження у наукометричних базах та мережі Інтернет.

Отримані результати. Безготівкові розрахунки - це перерахування грошових коштів з банківського рахунку підприємства-платника на банківський рахунок підприємства-отримувача. Фінансовим посередником в цих розрахунках є банк, який надає послуги своїм клієнтам.

Всі господарські операції, що здійснюються в аптеці, пов'язані з рухом грошових коштів, проведенням розрахунків між підприємствами. Рух коштів, що виступає як надходження і вибуття грошей та їхніх еквівалентів, утворює грошові потоки. Відповідно до

МСБО 7 «Звіт про рух грошових коштів», грошові потоки - це надходження та вибуття грошових коштів та їх еквівалентів. Доктор економічних наук, професор І. А. Бланк вважав що, «грошовий потік (cash flow) - основний показник, що характеризує ефект інвестицій у вигляді повернених інвестору грошових коштів. Безготівкові розрахунки є ланкою, що з'єднує суб'єкта господарської діяльності з оточуючим ринковим середовищем. Безготівкові розрахунки - платежі, що здійснюються без участі готівки, шляхом перерахування грошових сум з рахунків платників на рахунки одержувачів або зарахування взаємних вимог. Ф. Бутинець вважав, що безготівкові розрахунки - це перерахування грошових коштів з рахунку підприємства-платника на рахунок підприємства-отримувача.

Актуальність безготівкових розрахунків розглядали українські науковці М. Білуха, Ф. Бутинець, В. Завгородній, А. Кузьмінський, А. Мазаракі та інші, які приділяли увагу саме визначенню основних шляхів удосконалення та контролю операцій, пов'язаних з безготівковими грошовими коштами за товари та послуги.

У теперішній час, у високорозвинених країнах, готівкою користується приблизно 20% населення, а решта 80% надають перевагу розрахункам без участі готівки. Найпопулярнішим способом оплати без участі готівки є використання банківської платіжної пластикової або токенизованої картки. І, якщо з пластиковими картками все зрозуміло, адже вони в обігу досить давно, то токенизована банківська картка є відносно новим елементом у сфері грошового обігу. Токенизована картка не має матеріальної форми, адже вона зберігається у телефоні або годиннику, який оснащений технологією NFC. У середньому щороку частка безготівкових операцій з платіжними картками зростає на 5%. Карантинні обмеження не призвели до дуже різкого підвищення цього показника, проте за підсумками 9 місяців 2020 року він зріс до 55,2% проти 49,7% за такий же період торік. Про це розповів Заступник Голови НБУ Олексій Шабан під час конференції Global Payments Day-2020, йдеться на офіційній сторінці Нацбанку у Facebook. Карантин посилив готовність бізнесу та користувачів платіжних сервісів до цифровізації у світі. В Україні темпи приросту безготівкових розрахунків, у тому числі в аптечних закладах, також залишаються досить стабільними.

При цьому відповідно до Закону України №2346 «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні» ініціювання переказу проводиться шляхом: подання ініціатором до банку, в якому відкрито його рахунок, розрахункового документа; подання платником до будь-якого банку документа на переказ готівки і відповідної суми коштів у готівковій формі; подання ініціатором до відповідної установи - учасника платіжної системи документа на переказ, що використовується у відповідній платіжній системі для ініціювання переказу; використання держателем електронного платіжного засобу (платіжної картки).

Водночас розрахунки суб'єктів господарювання та фізосіб у разі їх здійснення готівкою без відкриття поточного рахунку шляхом унесення готівки до банків або небанківських фінансових установ, для подальшого її переказу на рахунки інших суб'єктів господарювання або фізичних осіб для платників коштів є готівковими, а для отримувачів коштів - безготівковими (п. 10 Постанови НБУ від 29.12.2017 року №148 «Про затвердження Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні»).

Для здійснення безготівкових розрахунків використовуються платіжні інструменти. Платіжні інструменти виступають у формі: платіжного доручення, платіжної вимоги-доручення, платіжної вимоги, розрахункового чека, акредитива та ін. Для здійснення розрахунків клієнти банку самостійно вибирають платіжні інструменти і зазначають їх під час укладення договорів.

Розробка правильної і найбільш раціональної розрахункової політики повинна проводитись у кожному аптечному закладі. Успішне завершення практично кожної операції залежить від правильності вибору способу платежів та форми розрахунків.

Як зазначив Директор Департаменту платіжних систем та інноваційного розвитку НБУ Олександр Яблуневський, «Безготівкові платежі стали невід’ємною частиною повсякденного життя, українці поступово звикають платити платіжною карткою в магазинах, аптеках, кафе, на автозаправних станціях». Слід нагадати, що Національний банк планує побудувати в Україні Cashless economy. Запровадження безготівкових розрахунків є пріоритетом НБУ. Початок 2021 року став не найкращим для світової економіки. Поширення коронавірусної інфекції COVID-19 підштовхнуло суб’єктів господарської діяльності шукати шляхи для ефективної протидії спаду економічної активності. Національний регулятор, НБУ, також здійснив ряд дій, спрямованих на стабілізацію банківської системи щодо безготівкових розрахунків та удосконалення їх форм.

Висновки. Таким чином, існує потреба забезпечення надійності та своєчасності платежів, першочергове місце в яких займають безготівкові розрахунки. Велика кількість наукових підходів свідчить про становлення та розвиток безготівкових розрахунків в Україні. Створення ефективної системи безготівкових розрахунків має принципове значення для з’ясування організаційно-правової бази, а також правових положень, які б регулювали систему грошових коштів і максимально сприяли прискоренню обороту грошових коштів. Потрібно створити правильні основи безготівкових грошових коштів, вибрати основні шляхи їх розвитку так привести у відповідність до нових умов розвитку правову базу. Безготівкові розрахунки - це швидкий та зручний інструмент розрахунків і аптечні заклади не є винятком. Розширення цієї сфери виступає безпечним способом здійснення платіжних операцій в сучасних умовах адаптивного карантину.

НАДАННЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ДОПОМОГИ: ОЦІНКА ФАРМАЦЕВТИЧНИХ ФАХІВЦІВ

Дорикевич К.І.

Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького, Львів, Україна
kpushak@gmail.com

Вступ. Відповідно до визначення, аптека є закладом охорони здоров’я, завданням якого є своєчасне забезпечення населення якісною фармацевтичною допомогою, що включає: виготовлення лікарських засобів (ЛЗ) за індивідуальними рецептами та вимогами лікувально-профілактичних закладів; реалізація рецептурних та безрецептурних ЛЗ і виробів медичного призначення (ВМП) населенню (у т.ч. за пільговими та безоплатними рецептами), лікувально-профілактичним установам та іншим організаціям; організацію санітарно-просвітницької діяльності серед населення, фармацевтичну опіку пацієнтів та надання інформаційної допомоги лікарям із фармацевтичних питань; надання першої медичної допомоги.

Отже, фармацевтична допомога є комплексним поняттям і включає як лікарське забезпечення населення, так і надання інших послуг (просвітня робота, фармацевтична опіка, інформаційна робота, перша медична допомога). Усі ці завдання покладені, зокрема й насамперед, на провізорів і фармацевтів, які працюють в аптечних закладах.